

KIZILCABÖLÜK EL İŞLEMELERİ (ELDE TÜRK İŞLEMELERİ) KURSU SERGİSİ

Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğünce yürütülen yaygın kültürel eğitim faaliyetleri kapsamında Türk süsleme sanatları ve geleneksel el sanatlarını tanıtarak tahribini ve yok olmasını önlemek, aslına uygun olarak öğretip yeni elemanlar ve ustalar yetiştirerek gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamak amacıyla Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğümüzce önerilen “Kızılcabölük El İşlemeleri (Elde Türk İşlemeleri) Kursu” Kültür ve Turizm Bakanlığı 2019 Yılı Yaygın Kültürel Eğitim Faaliyetleri Planına alınmıştır.

Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile Tavas İlçe Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü işbirliğinde Kızılcabölük El İşlemeleri (Elde Türk İşlemeleri) Kursu; Tavas İlçesi, Kızılcabölük Mahallesi'nde, Tavas Belediyesi'ne ait Göz Nuru El Sanatları Atölyesi'nde 26.06.2019 tarihinde açılmış ve 09.09.2019 tarihinde tamamlanmıştır.

06 Kasım 2019 tarihinde Denizli Valisi, Tavas Kaymakamı, Tavas Belediye Başkanı, protokolde bulunan diğer bürokratlar ile yerel halkın yoğun katılımıyla kurs süresince üretilen yöresel motiflerin işlendiği ürünler sergisi açılmıştır. Serginin açılışında İl Kültür ve turizm Müdür Vekili Mustafa KAPTAN ve Denizli Valisi Hasan KARAHAN konuşmalarını yapmışlardır.

Sergi açılışı öncesinde Denizli Valisi Hasan KARAHAN tarafından kursiyerlere belgeleri verildikten sonra serginin açılışı yapılmıştır. İki gün süreyle devam eden sergiye ilgi oldukça fazladır.

Kızılcabölük El İşlemeleri kursumuzda 14 kursiyere Halk Eğitim Merkezi öğretmeni Nazan DURA tarafından eğitim verilmiştir. Kurs kapsamında; Geleneksel Türk İşleme Sanatları üzerine bilgilendirme, İşlemeye Hazırlık yapılması, Yöresel Motiflerin hazırlanması, Yöresel Desenlerin tasarlanması, Desen Süslemeleri yapılması, Hesap İşi İşleme yapılması, Kızılcabölük'e özgü elde Türk İşi İşlemelerin yapılması, işlemelerin bakım, koruma ve onarımlarının yapılması konularında kursiyerlere teorik ve uygulamalı eğitim verilmiştir.

Kurs programı ile geleneksel işlemecilik yeni kuşaklara öğretilerek, toplumda dezavantajlı grup olan kadınların meslek edinmeleri, istihdam yaratılması, kadınların gelir getirici faaliyetlere yönlendirilmesi sağlanarak ekonomik ve sosyal fayda elde edilmesi hedeflenmiştir.

Kursta; köylü bezi, keten dokuma bez (cendere), ipek dokuma bez, ham bez, peştamal, havlu, bürümcük, Şile bezi ve Kızılcabölük dokuması bezler üzerinde; kasnak ve iğne kullanılarak dikiş ipliği, kanaviçe ipliği, floş iplik, simli iplik, gümüş pul, ahşap ve kum boncuklarla Geleneksel Türk işlemlerinin Kızılcabölük yöresine özgü olan işlemlerinin uygulaması yapılmıştır.

Hem geleneksel tekstil ürünleri üzerindeki işlemlerin yeniden üretilmesi hem de modern tekstil ürünleri üzerinde de geleneksel oya, desen, motiflerin işlenerek kültürün yeniden üretilmesi ve kültürel sürdürülebilirlik sağlanmıştır.

Yöredeki eski çeyiz sandıklarından örnekler incelenerek aslına uygun olarak yeniden üretilmeleri sağlanmıştır. Kumaşlardan göynek, fular, şimentabla örtüler, yelek, bluz, heybe, çanta gibi yöreye özgü tekstil ürünler yapılacak ve bu ürünlerin üzerine yörede yaygın olan işlemler yapılmıştır. Göynek üzerinde işleme Türk motifleri, bürümcükten yapılacak fularların üzerinde kırmızı ve kahverengi motifler, şimentabla örtülerde nar, üzüm, asma yaprağı, çiçek motifleri, Anadolu motifleri, eli belinde motifleri, yelekte akarsu desenleri, çanta üzerinde yöresel motifler işlenecek, kumaşların etrafına oya uygulamaları, yöresel olarak bilinen ancak ad verilmemiş dantel ve motiflerin yeniden üretimi ve çeşitli tekstil ürünlerinde yeniden desenlenmesi çalışmaları yapılmıştır.

Menekşe, karanfil, zeytin çekirdeği, gül, hercai menekşe, firkete oya, şal desen, lale, eli belinde, hesap işi, bir saksı çiçek, horoz motifi, kuş motifi, kenar suyu desenleri, kiraz, kelebek, ortanca, gelincik, Kızılcaölük oyası, pul oyası, mine çiçekleri, here işlemeli nakış, sarma işleme, yaz çiçekleri gibi Kızılcaölük bölgesinde bilenen motif ve desenlerin işlenerek kültürün yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması yönünden önemli bir adım atılmıştır. Bu işlemlerin bir parçası olan yöresel saçak ve boncuklu süsleme uygulamalarına da yer verilmiştir. Kurs geleneksel işlemlerin geleneksel tekstil ürünlerinde uygulanmasının yanında günümüz tekstil ürünleri üzerinde de uygulanarak kültürel sürdürülebilirliğe katkıda bulunmuş ve bu konuda örnek uygulama olarak değerlendirilmektedir.

Tavas İlçesi, Kızılcabölük Mahallesi çok eski tarihlerden bu yana geleneksel dokumacılığın önemli merkezlerinden biri olmuştur. Bu dokumacılık kültürüne bağlı olarak yöresel işlemler de gelişmiş ve yaygınlaşmıştır. Denizli ilinde modern tekstilin gelişmesiyle birlikte dokumacılık da modern tekniklerle yapılmaya başlanmıştır. Bu nedenle el dokumacılığı gerilemeye başlamıştır. Fabrika üretimi tekstil ürünlerinin yaygınlaşması ve maliyetlerinin düşük olması ile geleneksel işlemecilik de gerilemiş ve yok olma tehlikesi ile karşı karşıya gelmiştir. İşlemecilik, usta-çırak ilişkisi olarak tanımlanan geleneksel eğitim yöntemiyle kuşaktan kuşağa aktarılmıştır. Geleneksel usta-çırak ilişkisi de modern eğitim sistemi ile uyumlu olmadığından genel olarak ortadan kalmıştır. Bu nedenle geleneksel işlemeciliğin kurslarla yeni kuşaklara öğretilmesi ve bu şekilde yaşatılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

